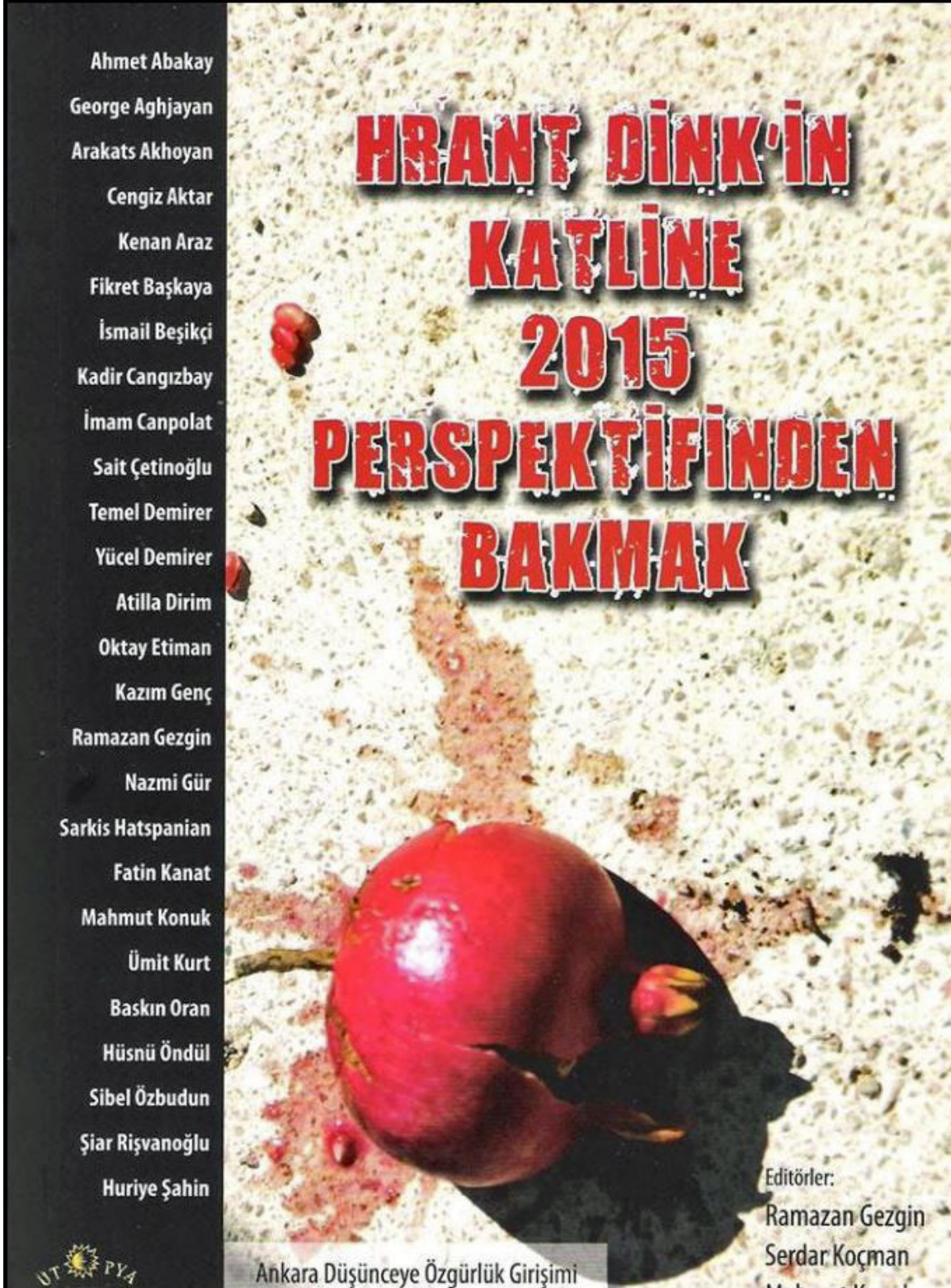

Sarkis Hatspanian: 18 Ocak 2014'te Ankara'da düzenlenen "Hrant Dink'in Katline 2015 Perspektifinden Bakmak"

Posted on 27/04/2014

18 Ocak 2014'te Ankara'da düzenlenen "Hrant Dink'in Katline 2015 Perspektifinden Bakmak" Forumu'na yazılı sunumdur

Değerli dostlar,

Ankara'da düzenlediğiniz "Hrant Dink'in Katline 2015 Perspektifinden Bakmak" Forumu'na, 12 Eylül 1980 sonrası vatandaşlarından atıldığım "T.C." devletinin Ermeni insanına karşı hiç durmaksızın, görülmedik bir inatla

yürüttüğü

ırkçı-intikamcı politika nedeniyle şahsen katılma olanağından yoksun bırakıldığımdan, orada olup hepinizle kucaklaşabilme zevkinden mahrum edilen eski bir “faşist cunta sürgünü” olarak, çok ama çok değerli bulduğum çabalarınıza katkımı ancak yazılı sunumla getirebilme zorunluluğumu anlayışla karşılayıp, mazur göreceğinize inanıyorum.

Aynı okul sıralarını paylaştığım değerli dostum, arkadaşım, yoldaşım Hrant Dink’in kallesçe katledilmesinin ertesinde işlenen cinayetin Ermeni halkının toplumsal hafızasına “1.500.000+1=Hrant Dink” olarak kaydı, soykırım sorununa ‘dışarıdan’ değil içeriden, yani Ermeni gözüyle bakılma gerekliliğini de beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda düzenlediğiniz Forum’un “Hrant Dink’in Katline 2015 Perspektifinden Bakmak” olarak adlandırılmasını pek yerinde ve çok anlamlı buluyorum.

Ve sözkonusu edilmesi gereken perspektifin kapımızın eşiğindeki 2015 olmasından hareketle, soykırım hakkında konuşulacak-görüşülecek her türden düşüncenin gözönünde bulundurması gereken gerçekliklerle ilgili bir sıralamayla kaleme almaya çalıştığım tebliğimi dikkatinize sunuyorum.

ÖNCESİ VE SONRASIYLA: 1915

Ermeniler için soykırım salt 1915 değil, 1894’den 1923’e uzanan SÜREĞEN (Permanent) bir SUÇ döneminin mağduriyetini durmaksızın yaşama halidir. Ve bu “1915 ÖNCESİ VE SONRASI”, yani neredeyse 30 yıllık zaman biriminde işlenen SOYKIRIM, devletin en üst organları tarafından planlanan, karar ve emirnamelerle donanmış, BİLİNÇLİ olarak yapılmış bir SUÇ eylemidir. Öyleki her ne kadar “Soykırımın Yüzyılı” türünden yaklaşım ve girişimlerde bulunulacak olursa bile, bu gerçekliğin irdelenmesi SOYKIRIM gerçeği hakkında söz söyleme halinin “olmazsa olmazı” niteliğindedir.

SOYKIRIM VE ERMENİLERİN ANAVATANI

Ermeniler için soykırım, soydaşları olan milyonlarca İNSANININ kaybından öte binyıllardır üzerinde yaşadıkları ANAVATAN topraklarından edilmeleri olgusunun bilince çıkmasıyla, şu anda da devam eden BEYAZ SOYKIRIMA maruz kalışlarının temelini teşkil eden, işlenen o korkunç SUÇUN MAĞDURU OLMA anlamını taşımaktadır. Öyleki Ermeni ve Soykırım olguları hakkında söz söylenecekse, bu SUÇ adil olarak yargılanmalı ve yargılanan suçun CEZASI uluslararası hukuğa istinaden bilinen ölçütler temeline oturtulmalı ve çok belirgin olmak zorundadır. Bu bağlamda “SOYKIRIM: SUÇ ve CEZA” olarak algılanması gereken ve her ama her sözü edildiğinde de mutlaka “sadece

Ermenilere karşı değil, İNSANLIĞA KARŞI İŞLENMİŞ BİR SUÇ” olarak algılanıp, anlaşılma ve muhakeme edilmesi gereken bir olgudur.

Bunun için de öncelikle ve salt vatandaşı olma statüsüyle “T.C.”-yle ilişkili olmak vasfıyla SOYKIRIM suçunu kabul eden kişi veya kuruluşların, herşeyden önce Ermenilere yapılan SOYKIRIM’ı resmen tanıyor olmalarının ciddi bir şekilde kaydedilmesi işi kotarılmalı ve becerilecekse eğer, işte bu ONURLU İŞ becerilmeli, yani “herkes kendinden başlamalı” prensibi uygulanmalıdır.

WEBSİTE

Bunun için de aşağıda mevzu bahis edilecek onlarca kalıcı değer yaratılması için bir ilke imza atılarak ve ortak alan anlamında kullanılması öngörülen bu işe “1894’den 1923’e” temelli “1915 SOYKIRIMI” içerikli fazlasıyla gerekli bir website oluşturularak başlanmalı ve

konuya duyarlı her kişi ve kuruluşun bu alanda kayıt edilmesine paralel, ifade edilecek tüm fikir ve beyanatların da ONLINE izlenmesi sağlanmalıdır.

Sözkonusu birkaç dilli bu websitenin kurulması ertesinde yakın dönem için amaçlanan bir “HALK MAHKEMESİ” oluşturulması olanaklarını sunma, uzak amacın ise “SUÇ BEYANI” sayesinde yargılanması sağlanacak davanın “HALK JURİSİ” olgusunun da belki de ilk kez yaşama geçirilmesi sayesinde KARARA bağlanması, yani ADALETİN YERİNİ BULMASI için yüreği çarpanların ORTAK bir GÖREVİ yerine getirmesi hedeflenmelidir.

Toplumsal yüzleşmenin sağlanabilmesinde çok önemli bir işlevi olan bu işin SANAL ortamdaki SOKAKTAKİ SIRADAN İNSANA ulaşması için ise, olabildiğince çok insanın katılımının sağlanması yönünde yapılacak aynı soykırım gibi SÜREĞEN ve planlı-tertipli-hedefli çalışmalarda bulunulması gerekmektedir. Olası mıdır bilmesem de -olası olması halinde- ORTAK bir KOORDİNASYON Kurulu türünden bir heyet yaratılması, değilse olası her yerde varedilmesi arzulanan bu oluşumların birbirinden bağımsız olarak ama aynı yönde atılacak adımlar için çaba göstermesi bir gerekliliktir.

Tüm bu işlerin ÇEKİRDEK görevini görecek alet bence, SANAL ortamda varedilecek WEBSİTE’dir ve onun olabildiğince aktive edilmesi halinde yukarıda bahsini ettiğim ORTAK bir KOORDİNASYON Kurulu misyonunu üzerine alacağı da şüphesizdir. Bu website, arzulanan çalışmaların varedilmesi anlamında İTİCİ bir görevi yerine getirmenin yanında şimdiye kadar her kim tarafından ne olmuş-nasıl olmuş, ne denmiş-nasıl denmiş, ne yapılmış-nasıl yapılmış gibi hiç oluşturul(a)mamış bir BİLGİ ve BELGE ARŞİVİ’nin de kendiliğinden varedilmesini beraberinde getirecektir diye düşünüyorum.

Eğer bu website üstlendiği misyonu yerine getirmekte ONLINE bir aktiflik sağlayabilse, hem tüm çabaların motive edilmesine faydalı olur, hem de her türden çalışmanın koordine merkezi haline dönüşebilir düşüncesindeyim. Website konusu hakkında bu kadarıyla yetiniyor, ama bunun gün evvel kurulup-yaşatılmasının ne kadar gerekli olduğunu ısrarla

tekrar ediyorum.

2015'E KADAR, 2015'TEN SONRA

2015, pek sözedilmese de aslında “2015’e kadar” anlamıyla, neredeyse herkes tarafından “gelip-geçer” türünden bir beklenti veya yaklaşımla algılanmaktadır. 2015 oysa, “2015 sonrası” anlamıyla algılandığında önemli bir ciddiyete sahiptir ve ben 2015’e kadar başlatılacak çalışmaların 2015-2020 arasında “5 yıllık bir plan” türünden çok daha önemli gelişmeleri sağlayacağına, daha kalıcı işler yapılacağına inanıyorum.

Bu anlamda yapılacakları eğer “2015’e kadar” ve “2015’ten sonra” diye “kısa vadede” ve “uzun vadede” yapılacak işler olarak iki ayrı program taslağında sıralayacak olursak, “2015’e kadar”ını yapılacakların ön safhası, yani “2015’ten sonra”sı için gerekecek ön çalışmaların yapılması anlamında değerlendirmek gerekir. Bu da bize bir YOL HARİTASI yapma gerekliliğini halletme misyonunu yükler.

YOL HARİTASI'NIN BAŞLANGICI: 1915'LERİN ÇAĞRISI

Çok uzun zamandan beri tasarladığım bir düşünceye göre “T.C.” vatandaşı olup, yurtdışında değil sadece ‘yurtiçinde’ yaşayan namuslu ve dürüst 1915 adet insanın yanyana gelerek 2015 için “1915’lerin çağrısı” adı altında, 1915 adet “T.C.” vatandaşı insanın (bunların içerisinde hiçbir Ermeni, Asuri-Süryani-Keldani, Elen, Yahudi, (Y)Êzidî, vs. olmaması gerekiyor) 2015 için “Ermeni halkına kendi toprakları üzerinde yapılan soykırımı tanıma, mahkûm ve tazmin etme” yönlü bir çağrıda bulunarak, Osmanlı İmparatorluğu’nun devamı “T.C.”-yi Uluslararası İnsan Hakları Mahkemesi’ne şikayet etme prosedürünü başlatarak “2015 düğmesine” basması gerekiyor. Böyle bir işin gerçekleştirilebilme olanakları varsa, “1915’lerin Çağrısı” tasarlanmış, tasarlanan ve tasarlanacak çabaların öncü rolünü üstlenen

bir yapıyı simgelediğinden, toplumsal yüzleşmenin detonatörü olur düşüncesindeyim. Ancak, bu 1915 kişinin yan yana gelerek sözkonusu çağrışı imzalaması öncesi yapılacak çalışmanın kesinlikle mediatize edilmemesi bu işin en önemli koşullarından biridir.

BATI ERMENİSTAN

“T.C.” ve “Kürdistan” kelimelerinin gırla gittiği medya dünyasında, Ermeni gerçeğinin topluma yansıtılmasında kullanılacak hemen her türden açıklama, yazı ve sözde (termini kastdediyorum) mutlaka ve sürekli BATI ERMENİSTAN ibaresini kullanmak gerekmektedir. Batı Ermenistan isminin kullanılmasının başlıca nedeni sadece “eşyaya kendi adının verilmesi” doğallığından değil, soykırıma uğrayan Ermeni halkının anavatanına şimdilerde, gayr-ı manevi bir tutumla, hiç utanıp-arlanmadan “T.C.” ve “Kürdistan” diye(bile)nlerin dikkatini çekmek anlamında çok önemlidir. Batı Ermenistan adı dışında, soykırım sonucu bir halkın kendi topraklarından nasıl kazıldığının en güzel ve yalın şekilde ifade edileceği başkaca da bir terim olabileceğini zannetmiyorum.

Aynen ABD başkanı Woodrow Wilson’un pek bilinen fotoğrafı örneğindeki gibi işaret parmağıyla gösterilecek bir Batı Ermenistan gerçeği, soykırım, kan ve ateşle, inanılmaz bir barbarlıkla başkasının vatanına “el koyma”, yani bilfiil işgali de temsil etmesi nedeniyle de çok önemlidir. Ve doğal olarak da “ulusal vatan” belirlemede toprak sorununun soykırım konusunun görüşülüp-konuşulacağı her alanda “et tırnaktan ayrılmaz” denli içiçe olduğunun bilinçlere ulaşmasına katkıda bulunulması açısından öncelikli öneme sahiptir.

Sonuçta Batı Ermenistan terimi, bir halkın kendi evine aidiyetini belirtmesi açısından çok önemlidir. Nasıl “Kimliğiniz ?” sorusuna “Ermeni” diye cevap veriliyorsa, “Nerelisiniz ?” sorusuna da “Batı Ermenistanlı” denilmesinin doğallığı, hayatımda duyduğum en “leylimley” tabir olan sizlerin pek kullandığı “coğrafya”daki bazı maneviyat yoksunlarına “Öküzün anlayacağı dilden” bir anlatımla “Kıssadan hisse” belirttiğinden de tercih edicidir.

“T.C.” ve “Kürdistan” kelimelerinin gırla kullanıldığı bir yerde, soykırım sorunuyla samimi bir yüzleşmeden yana olan her ama herkesin Batı Ermenistan kelimesini kullanması, sözkonusu kişi veya kuruluşların samimiyetinin de bir ölçütü olarak anlaşılmalı, en azından “bundan böyle” bunun böyle algılanması için ciddiyetle önemsenmeli ve bu alanda gereken her türlü dürüst ve namuslu çaba gösterilmelidir.

VATANDAŞLIK

Osmanlı İmparatorluğu döneminde sultanın kulu sayılan tüm diğer ‘vatandaşlar’ gibi, bugün dünyanın neresinde yaşarlarsa yaşasınlar Ermeni asıllı her insanın şu an varolan “T.C.” devleti “vatandaşlığı” hakkını edinmesi için gereken her türden çaba gösterilmeli ve bu işin toplumsallaştırılması için de her türden kuruluş (toplumsal, kültürel, sanatsal, politik, vb. gibi) örgütlenmeler nezdinde “sembolik” de olsa sözkonusu bu kuruluşların başına VATANDAŞLIK hakkı olmayan Ermeniler önerilmeli, getirilmeli, atanmalı veya seçilmelidir.

1915’E İNAT!

Buna paralel olarak ve aynı zamanda bu isteme arzulanan yanıtı vermesini beklediklerimizin en samimi adımı ise, (bu şık özellikle politik örgütlenmeler bağlamında çok önemlidir) yerel, bölgesel, ülke çapında yapılacak her türden seçime katılacak her listede ilk yerin mutlaka (şimdilik) “T.C.” vatandaşı statüsüne sahip Ermenilere ayrılması gereklidir. Örneğin, “Eşitlik, onur ve adalet” istemlerinden dem vuran BDP veya HDP türünden politik yapılanmaların seçimlerde arzuladıkları başarıyı gösterip-göstermemelerine bakılmaksızın, özellikle Ardahan, Kars, Ararat (Ağrı), İgtir (İğdır), Garin (Erzurum), Bürakn-Cabağçur (Bingöl), Dersim (Tunceli), Kharberd (Elazığ), Van, Muş, Bağış (Bitlis), Sğert (Siirt), Dıh (Şırnak), Mardin, Edessia (Urfa), Tigranakert (Diyarbakır), Adıyaman, Malatya, Maraş, Antep, Adana, Mersin, Hatay, Ankara, İzmir, İstanbul illerinde sunacağı seçim listelerinin

İLK yerlerinin mutlaka Ermeni aday adaylarının adını taşıması fazlasıyla önemlidir.

Bu türden politik yapılanmaların günümüz TBMM'sinde olası varlıklarını kısmen "1915'te Meclis-i Mebusan" olan soykırım kurbanı Ermenilerin soydaşlarına ayırması gibi sembolik bir davranışın, soykırımın feci etkilerinin gözler önüne serilmesinin, boşazlanmış olan insanlarca yaratılan değerlerin "payidarı" toplumlar tarafından tartışılmasını sağlamanın yanında, üyelerinin çoğunluğu işlenmiş korkunç suça katılımı çok büyük ihtimal dahilinde olan dedelerin torunlarından oluşan o partilere onur veren bir davranış olduğu gerçeğinin anlaşılması anlamında da çok önemlidir. Ve bu türden bir adımın "geçmişle yüzleşme" çerçevesinde, şeklen de olsa soykırımın özür dileme hallerinden birisi olarak görülmesi ya da öyle lanse edilmesi, bizlere olduğu kadar o insanlara da gereklidir. 2015 haziran'ında öngörülen TBMM milletvekilleri seçimi, bu önemli görevin yaşama geçirilmesi anlamında, dürüst ve namuslu oldukları iddiasındaki tüm insanların "Ermenilere yapılan soykırımla lafla değil, bilfiil yüzleşmek", yani kendi vicdan ve bilinçlerini imtahan edebilmeleri için "bulunmaz Hint kumaş" değerinde en uygun fırsattır.

"EMVÂL-İ METRÛKE" MESELESİ

Emvâl-i Metrûke, yani hem Osmanlı, hem de "T.C." döneminde Ermenilerden zorla alıkonulan malların Türkleştirilmesi (bununla Kürtleştirilmesi, Çerkesleştirilmesi, Türkmenleştirilmesi, Lazlaştırılması, Çeçenleştirilmesi, Zazalaştırılması vb. gibi Balkanlardan getirilen enva-i tür soy ve boydan olan halklar vs. de anlaşılmalıdır) meselesinin olabildiğince irdelenerek, soykırım suçunun işlenmesi öncesi, esnası ve sonrasındaki ortaklığın tüm boyutlarının ortaya çıkarılması için gerekli olduğu kadar, mağdurla kurbanın hiç bir muğlaklığa yer bırakmadan, iyice bilinip-tanınması bağlamında Ermeniler için facia teşkil eden acı olgunun, isimleri verilen (ya da verilmeyen) halklardan kişiler açısından çıkar birliği cephesinde yeralmış olmaları sonucu "elde edilen kâr" haddesinin anlaşılması için de fazlasıyla gereklidir.

Ben meselâ, şu an bu Forum'a katılanlardan çok çoklarını, kendi hısım, akraba, tanıdık, vs. gibi çevrelerinde var olduklarından zerre kadar şüphe etmediğim bu gibi "fırsatçı, çıkarıcı yağmacı"ların ortaya çıkarılmasında, "Ermeni halkı için adalet" söylemlerinde bulunan siz ve sizin gibi dostların samimiyet derecesinin anlaşılması açısından da, taşınması zor bu manevi yükü gönüllü olarak omuzlayacak insanlar olarak görüyorum. Ermeni insanının alın teri, el emeği, göz nuruyla yarattığı sayısız değerlerin soykırım sonucu vuku bulan yağma ve talanla el değiştirmesinin maddi ölçütünün belirlenebilmesi sizin, bu yönde yapılacak çalışmaların manevi değerini takdir etmek ise bizim boynumuzun borcudur diye düşünüyorum.

2015 ayrıca, çok geç kalınmış bu ödevin yerine getirilmesi anlamında da, şu an vatandaşı olarak yaşanan "T.C."-nin her metrekaresinin gerçek tarihi ve onun kurucusu M.Kemal'e atfedilen "Adalet mülkün temelidir" hesaplı mülkiyet aidiyeti hakkında ciddi araştırmaların yapılmasına başlanma yılı olmalıdır. Kişi, kuruluş veya devlet yapılarının gasbedip, zimmetine geçirdiği mülkiyetin asli aidiyet meselesinin ortaya konulması sonrasında olsun yerel hukuk ve olsun uluslararası sözleşmeler temelinde beklenen "adaletin" yerine getirilip, Ermenilerden alıkonulmuş malların asıl sahiplerine geri iade edilmesinin sağlanma sürecinin yaşanması, insanlığa karşı işlenmiş bu yüzyıllık suçla bilfiil yüzleşmenin de "olmazsa olmazdır" !

ETNİK KİMLİĞİNİ YAŞAMAKTAN MEN EDİLMEMEYE SON !

Osmanlı tarihinin en büyük barbarlıklarından biri olarak özellikle gayr-ı müslüm halklardan insanların binyıllar boyu ait olageldikleri etnik kimliklerini yaşamaktan zorla men edilmeleri vahşi pratiğinin, Ermeni halkına karşı sadece 1894-1923 yılları arasında yapılan süregelen soykırım esnasında yaşatılan en acı gerçeklerden biri olduğu toplumsal hafızamıza kaydedilmiş ifade edilmesi bile çok zor bir facia olarak bilinmektedir.

Birleşmiş Milletler'in 1948 tarihli Soykırımın Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi ve Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin Roma Statüsü'ne göre soykırımın tanımı; bir milletin, etnik, dini bir grubun veya bir ırkın tamamını veya bir bölümünü yok etmek amaçlı yapılan aşağıda sıralanan davranışlardan biri, bir kısmı veya tümüne maruz kalmak:

- 1- Grup üyelerini öldürmek;
- 2- Grup üyelerine ciddi fiziki veya zihinsel zarar vermek;
- 3- Grup üyelerini bilerek tamamen ya da kısmen fiziksel yok oluşa götürecek yaşam şartlarına tabi tutmak;
- 4- Gruptaki doğumları kasıtlı olarak engellemek;
- 5- Grubun çocuklarını zorla başka bir gruba transfer etmek;

olduğu bilinmektedir.

Bu son maddede tanımlanan suçun mağduru yüzbinlerce soydaşımızın kaderiyle ilgili olarak son yıllarda rastladığımız "pek duygusal ve göz yaşartan" bazı anlatı ve yazın dışında, ne yazık ki, işlenen suçun ağırlığına eşdeğer bilimsel herhangi bir araştırma-inceleme çalışması yoktur. Söz konusu soykırım yıllarında etnik Ermeni kimliklerinden edilerek, değişik etnik kimliklere transferi yapılan, 'gönüllü' alevleştirilen veya zorla islamlaştırılan soydaşlarımızın uğratıldığı facianın boyutu kanlı soykırım uygulamasında yaşamını yitiren milyonlarımız yanında, o acıdan çok daha katmerlisini, hem de bir kez değil, her gün yaşamış etnik, inançsal ve kültürel soykırımın mağduru edilen (sayısı o dönemlerde yüzbinler, bugün milyonlara varan) insanlarımıza karşı işlenen suç hakkında her nedense gereken önemde bir yaklaşıma rastlanmamaktadır.

Soykırım karşıtları olduğunu belirten çevrelerin dikkatine sunmayı istediğim gerçeklerden belki de en canalıcısı, toplumda “Muhtedi, Dönme, Bavfilla, İslamlaş(tırıl)mış, vb.” olarak tanımlanan bu soydaşlarımızın çoğunlukla Ermeni halkının anavatanı Batı Ermenistan veya onun komşuluğundaki bölgelerde yaşamasından hareketle, soykırımın tanınma, mahkûm ve tazmin edilmesi halinde, kendi asli kimliklerini kendi topraklarında ve bir arada korkusuzca yaşayabilmeleri şartlarının oluşturulabilmesi için verilmesi beklenen mücadelenin saflarında bulunma görevini yerine getirmelerinin de çok önemli olduğudur.

ANAVATANA DÖNÜŞ

Anavatan söyleminden anlaşılması gereken, kendi etnik, inançsal ve kültürel kimliğinden edilen milyonlarca insanımızın Ermeni kimliğine geri dönüşlerinin sadece anavatan topraklarında gerçekleşebileceği düşüncesinin hayat bulması şartlarının oluşturulmasına bağlı olduğudur. Bu da Ermenilere yapılan soykırımın tanınma, mahkûm ve tazmin edilmesi halinde mümkündür ancak... insanlarımızın kendi atatopraklarında kendi kaderlerini tayin edebilme olanağından yararlanabilmesinin ilk gereği, halkımızın kimliğini oluşturan tüm değer ve bileşenlerini güvenli bir halde layıkıyla yaşayabilme olanaklarının varedilmesine endekslidir. Bu ise, hangi halk ve inançtan olurlarsa olsunlar, şimdi Ermeni halkının binyıllar boyu kesintisiz olarak yaşamış olduğu topraklarda yaşayan insanların soykırım suçuna dair duruşlarını, cellat ile kurban arasında açık ve net olarak yapacakları seçimle ifade etme cesaretlerine bağlıdır. Soykırım neticesinde işgal edilen ve günümüze kadar da süregelen askersel ve bilfiil işgal altında bulunan Batı Ermenistan topraklarında etnik Ermeni varlığının özgün bir halk olarak yeniden oluşmasında, bu toplumların bahsettiğim soykırım suçuna dair duruşları belirleyici sayılacak nitelikte olup, çok önemlidir.

2015, işte tüm bu halk ve inançtan insanların, kendi topraklarında görülmemiş bir barbarlıkla yok edilmiş Ermenilere karşı işlenen soykırım suçuyla nasıl yüzleşebilecekleri sorusunun da yanıtını verecektir. 100 yıllık bir zaman biriminin bu insanlara ne getirip, ne

götürdüğünün muhasebesinin gerçekten ve doğru bir temelde yapılabilmesi için gerekli olan İNSANLIĞA KARŞI İŞLENMİŞ OLAN SOYKIRIM SUÇUNA dair duruşlarının bu insanlar tarafından belirginleşmesi ve yüksek sesle ifade edilmesiyle mümkündür.

SON SÖZ YERİNE

İfade etmeye çalıştığım düşünceler, dünyanın neresinde bulunursa bulunsunlar, yaklaşık 10 milyon Ermeni insanının kendi yüreğinde, tarihsel adaletin yerini bulması için günün her anı canlı tutarak varetmeye çalıştığı umudun adı, hatta ta kendisidir. Adaletin salt Ermeni insanının istemi olmadığını, onlara karşı işlenen suçun mahkûm ve tazmin edilmesi yönünde çabalarda bulunan ve bulunması arzulanan Ermeni olmayan halkların evlâtlarının da ihtiyacı olduğunu fiilen göstermesi halinde ancak anlaşılır olabilir.

Yaşadığımız yeryüzünde insan olabilmenin, insan olarak yaşayabilmenin, insani uygarlığın parçası sayılabilmenin kıstası, herşeyden önce 1894-1923 yılları arasında Ermeni halkının uğratıldığı soykırımda olumsuz rolü olan toplumların günümüz nesli tarafından tanınması ve işlenmiş suçun mahkûm ve tazmin edilmesi için kalıcı çalışmalarda bulunma bilinç, cesaret ve becerisini göstermesidir bence !...

İşte tam da böylesi çalışmalardan birini, “T.C.”-nin başkenti Ankara’da düşünmek, planlamak, hazırlamak ve düzenlemekle Ermeni halkının gerçek dostu olduğunu dosta olduğu kadar, düşmana da gösteren “Hrant Dink’in Katline 2015 Perspektifinden Bakmak” Forumu’nun gerçekleştirilmesine emeği geçen, terini döken tüm dürüst ve namuslu insanların pek değerli çabalarını takdir ediyor, insanca çabalarının devamını arzuluyor, başarılar diliyorum.

En içten sevgi ve saygılarımla,

Sarkis HATSPANIAN

Yerevan, 18.ocak.2014

DOĐU ERMENİSTAN